

De macht van cirkels

Wilma's moedige gevecht met de last van haar verleden

'Gelukkig zit ik nu op de eerste verdieping', vertelt Wilma over haar voorlopige verblijf. 'De vorige kamer was twee trappen op. Dat gaat gewoon niet meer'. Haar lichaam draagt de sporen van een veelbewogen leven. Een bestaan waarin pijn, angst en verdriet vanzelfsprekend en onvermijdelijk leken te zijn. Maar op eigen kracht wist ze ook liefde en vertrouwen een rol te geven. Hugo Verkley heeft er een boek over geschreven: Wilma - Een leven geleden. Straatnieuws kwam langs om daarover te praten.

Je hebt je leven een andere wending weten te geven.

'Ach, dat weet ik niet hoor. Ze zeggen dat ik de cirkel doorbroken heb. Wat een onzin! De cirkel is pas doorbroken wanneer mijn kleinkinderen het goed maken. Als hen niet overkomt wat mij en mijn kinderen gebeurd is.'

Wat is jou en je kinderen dan overkomen?

'In het huis waar ik opgroeide was seksueel misbruik een gewoonte. Het maakte deel uit van het gezinsleven. Alsof het net zoiets was als eten koken of boodschappen doen. Tegelijkertijd werd er nooit over gesproken. Het was er wel en het was er niet. Dat heeft mij en mijn zussen en broers voor het leven gevormd en ook mijn kinderen moesten daaronder lijden. Ik wist niet hoe ik hen

moest opvoeden. Dat was mij nooit geleerd. Bovendien, met een jeugd als de mijne ontstaan er patronen waaraan je niet lijkt te kunnen ontkomen, hoe graag je dat ook wil. Gelukkig waren mijn kinderen weerbaarder dan ik destijds. Maar het is verschrikkelijk dat ook zij moesten lijden.'

Je zegt 'voor het leven gevormd'. Waar merk je dat aan?

'Je komt steeds weer in situaties van misbruik en geweld terecht. Dat is een stroom die sterker lijkt te zijn dan je zelf bent. Je wilt je gevoelens verdoven dus ga je daar middelen voor gebruiken. Zo sluit je je af voor dat wat je overkomt, waardoor je weer makkelijker tot slachtoffer gemaakt kan worden.'

Je bent jarenlang verlaafd geweest. Maar nu niet meer...

'Toen ik ontdekte dat ik weer zwanger was stopte ik. Cold turkey. Ik had gezien hoe baby'tjes verslaafd op de wereld kwamen omdat hun moeder aan de dope was. Verschrikkelijk. Dat wilde ik mijn kind niet aandoen. Achteraf gezien hebben we ongelooflijk veel geluk gehad. Het is medisch onverantwoord om cold turkey te stoppen als je zwanger bent. Ik had in een coma kunnen raken. En wat was er dan met mijn zoon-tje gebeurd?'

Er is niets mis gegaan?

'Nee, het is allemaal goed afgelopen. Hemel zij dank.'

Hugo Verkley heeft jouw levensverhaal vastgelegd. Wat betekent dat voor jou?

'Rust in mijn hoofd. Toen we twee jaar geleden begonnen, was ik 24/7 aan het

'IK HOOP DAT JE ER IETS VAN KAN LEREN. IK ZOU WILLEN DAT ALLE HULPVERLENERS HET LEZEN EN ZICH BEZINNEN OP HUN MANIER VAN WERKEN.'

malen. Het was nooit stil. Alles vertellen was een pijnlijk proces. Maar door de confrontaties die je aangaat met je verleden vallen de dingen op hun plek. Je kan je beter verhouden tot wat er allemaal gebeurd is. Nu is het kalm in mij.'

Het boek ligt in de winkels. Wat kan het voor anderen betekenen?

'Ik hoop dat je er iets van kan leren. Ik zou willen dat alle hulpverleners het lezen en zich bezinnen op hun manier van werken.'

Waarom?

'Ik was nog jong toen ik uit huis werd geplaatst. Gelukkig, zou je denken. Eindelijk hulp. Maar de meeste hulpverleners hielpen niet. Ze luisterden niet en ze keken niet, ze kwamen aan met een voorgefabriceerd behandelplan. Hen

wordt geleerd dat je als hulpverlener professionele afstand moet houden. Maar hoe kun je iemand helpen als er geen vertrouwensband bestaat? Dat is onmogelijk. Alleen door je met je medemens te verbinden kan je diegene bijstaan. Dat is de boodschap die ik over wil brengen. Wanneer je liefdeloos bent opgebracht, snak je naar liefde en warmte. Dat is het allerbelangrijkste! Als dat er is kun je stapje voor stapje aan je herstel werken. Maar als mensen eigenlijk niet in je geloven en je alleen als een geval beschouwen? Dan heeft niets van wat ze doen zin.'

Een belangrijk thema in het boek is de zoektocht naar je moeder.

'Zoals ik al zei, bij ons thuis werd niets verteld. Ik vroeg me steeds af of de vrouw die ik moeder noemde wel mijn biologische moeder was. Het is

De ontmoeting tussen Wilma en Hugo

'We leerden elkaar kennen bij de nacht-opvang, waar ik als vrijwilliger werkte. Wilma was toen nog op straat en had een slaappleaats nodig' vertelt Hugo. 'Daarna bleven onze paden elkaar regelmatig kruisen.'

Wilma vult aan: 'Eerst zou Hugo een boek over iemand anders schrijven. Ik wilde mijn verhaal wel vertellen, maar was daar nog niet klaar voor. En toen kwam ik een keer bij de dagopvang terwijl hij daar ook was. Aan het wachten op degene met wie hij een boek zou maken. Die kwam niet opdagen, en ik was er wel. Een vingerwijzing van het lot. Zo is het begonnen...

goed mogelijk dat ik ben voortgekomen uit incest. Ik had een oudere zus waar ik me prettig bij voelde. Veilig en vertrouwd. En ik dacht – zou zij misschien mijn echte moeder zijn?'

En?

'Dat vertel ik niet. Als je wil weten hoe het verder gaat, dan kan je dat in het boek lezen...'

Zijn er, na al het verdriet, zaken die het leven voor jou de moeite waard maken?

'Boven alles, mijn kleinkinderen. Mijn dochter is net zwanger van haar tweede kind. Dat vind ik zoiets fijns! Ook omdat het zo goed met haar gaat, en ik weet dat zij haar kleintjes een veilig nest kan bieden. Wat ik heel bijzonder vind, is

lesgeven. Ik ga regelmatig naar middelbare scholen om te vertellen over mijn leven, zodat jongeren er iets van kunnen opsteken. En ik droom van een caravan of chaletje om in te wonen. Wanneer ik in de natuur verblijf dan kan ik me ontspannen. Ik wil niet in een vast huis wonen, dat is niets voor mij. Het schijnt dat er zigeunerbloed in onze familie is. Misschien heeft het daar mee te maken...'

Hoe denk je terug aan de mensen die je toen vader en moeder noemde?

'Ze zijn allebei alweer een hele tijd dood. Dat maakt het wat makkelijker misschien om dit te zeggen, maar ik ben niet kwaad. Op hun beurt waren zij ook slachtoffer van patronen waar ze niet uit konden ontsnappen. Woede heeft geen

zin meer. Het haalt niets uit en de enige die er last van heeft ben ikzelf.'

Je zegt 'patronen'. Hoe konden die ontstaan?

'Angst heeft daar een heel grote rol in. Een verlammeende angst, waardoor je niet ingrijpt en de dingen maar laat gebeuren.'

Jij greep wel in.

'Pas als ik mijn kleinkinderen veilig en gelukkig op heb zien opgroeien, dan kan ik daar volmondig 'ja' op zeggen. Tot die tijd houd ik een slag om de arm...'

TEKST **BERENGARIA LIEDMEIER**

BEELD **BAS DE MEIJER**

TEKENING **MARLOES VAN DER VEEN**